

УДК 371.26:785.031.4

DOI 10.7251/NSK1312010S

Стручни рад

Гордана Спасојевић-Стојановић*
Универзитет у Источном Сарајеву
Педагошки факултет у Бијељини

САВРЕМЕНИ ПРИСТУП САДРЖАЈИМА СЛУШАЊА ИНСТРУМЕНТАЛНЕ МУЗИКЕ У МЛАЂИМ РАЗРЕДИМА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

***Апстракт:** Савремено дијете окружено је разноврсним жанровима и врстама музике које често не садрже хуману компоненту потребну за правилан естетски развој личности. Настава музичке културе у млађим разредима основне школе, и поред добрих програмских садржаја слушања музике, не утиче довољно на развијање и његовање правилног музичког укуса и естетске културе.*

У овом раду бавимо се новим теоријским и практичним начинима презентације садржаја слушања инструменталне музике с циљем што боље мотивације ученика за слушање вриједних музичких остварења.

Активно слушање програмске и апсолутне музике подстиче индивидуални емоционални доживљај, који ученици исказују кроз разноврсне видове стваралачког и креативног изражавања. Креативни приступ садржајима слушања музике допринијеће обогаћењу програмске и методичке концепције наставе музичке културе у млађим разредима основне школе. Тиме ће утицај наставе музике у подстицању интересовања и потреба савременог дјетета за музичку умјетност бити већи.

* gordanaspasojevic@live.com

Кључне ријечи: музичка култура, естетски развој, музички укус, инструментална музика, програмска и апсолутна музика, мотивација, креативност, музичко стваралаштво.

Увод

У овом раду изложићемо нове идеје и могућности за унапређење наставе у области слушања музике. Сматрамо да се увођењем разноврсних идеја креативног изражавања како наставника тако и ученика, који чине суштину нашег приступа, може унаприједити процес активног слушања музике, али и изнаћи ефикаснији начини за што бољу мотивацију ученика млађих разреда основне школе за слушање музике. Циљ овог рада је да се покаже како се уз помоћ креативне презентације музичких садржаја могу подстаћи интересовања и потребе дјецe за музичком умјетношћу, али и развијати њихови потенцијали.

Слушање музике представља најбитније предметно подручје наставе музичке културе, којим је могуће значајније утицати на правилан естетски и музички развој ученика млађег основношколског узраста. Суштина естетског музичког образовања је откривање свијета умјетничке музике, а то је могуће само активним слушањем и мисаоном елаборацијом музике.

Узраст дјетета од 6. до 11. године је оптималан период за развој музичких способности, али и период за правилно усмјеравање у формирању музичког укуса и естетске културе. Добар музички укус је, заправо, правилан поглед на свијет музике, који се може формирати само познавањем богатства вриједних музичких остварења из разних епоха музичког развоја.

Истакнути композитор и музички педагог Золтан Кодаљ истиче: *„Ако дете није бар једном испуњено бујицом музике, која улива живот у току најосјетљивијег периода, између 6. и 16. године, она му неће бити од користи*

ни касније. Често један једини контакт са музиком може да окрене младу душу музици за цео живот“ (Кодаљ, Према: Хабермејер, 2000, стр. 31).

Музички укус младих, а тиме и основаца, формира се под утицајем масовних медија преплављених популарном музиком, која често садржи непримјерене поетске текстове и неквалитетну музику. Оваква музика често може младу личност одвести у погрешном смјеру, побуђујући негативне и непријатне емоције, које изазивају неправилан начин понашања и живљења.

Дијете које одраста у породици која његује и подстиче његове музичке способности уз квалитетне музичке садржаје одрашће са сазнањем да је добра музика дио његовог живота и да она живот чини вреднијим.

Посебан значај у обликовању односа дјетета према умјетности, али и за правилан музички развој, имају организовани васпитни и образовни системи, вртићи и школе. Циљ наставе музике у основној школи је да се уз помоћ музичких садржаја и активности подстиче музички развој ученика у складу са индивидуалним способностима и усмјерава њихов естетски и музички укус. Остваривање образовних и естетских компоненти у великој мјери зависи од личности разредног наставника, његове културе, али и у којој је мјери педагошки и методички оспособљен. Слушајући квалитетну музику у радној и веселој атмосфери, ученици ће испољити своје стваралачке и креативне потенцијале оним средствима која им највише одговарају. Да бисмо потврдили колико је то важно подсјетићемо се да је брижљиво одњеговати љубитеље и поштоваоце музичке умјетности основни циљ наставе музике у основној школи, посебно у млађим разредима.

Значај слушања музике

Музика је умјетност која се прима аудитивним путем, али и психолошки феномен, јер својим изражајним елементима изазива и емоционални ефекат. Вјерни је пратилац у свим периодима човјековог живота и присутна у свим видовима људске дјелатности. Она даје пресудни

одушак човјековим емоцијама, помаже му у развоју и подстицању креативности и изоштрава сензибилност према свијету и људима.

Познато је да осјећања имају велики утицај на многе људске активности које дјелују као свјесно и разумски покренуте. По својој природи музика је веома блиска малој дјечи и више него друге умјетности дјелује на сензибилитет. Због тога, она је моћно средство за обликовање одређених особина личности: осјећаја за лијепо, складно и хумано. Слушање квалитетне музике и активно бављење музиком од раног дјетињства код младе личности унапређује различите видове музичког развоја, посебно развој музичких способности и правилног музичког укуса. Значајна је и за општи психофизички развој дјетета, јер побољшава интелектуалне и стваралачке способности, способности учења, утиче на формирање особина личности, ставова и вриједности, као и на социјалну интеракцију.

Слушање музике је једно од најзначајнијих предметних подручја наставе музичке културе, јер предност даје обликовању навике активног слушања и стварању трајне потребе за слушањем вриједних музичких остварења. Поред естетске и емоционалне компоненте које развија, слушање музике омогућава и свјесно стицање елементарних знања у вези са одређеним музичким појмовима. На тај начин избјегава се вербално учење музичких података, јер се сва потребна знања о музици могу стећи слушањем музике. Метод стицања знања путем аудитивне перцепције гарантује њихову трајност.

Подстицање креативности, маште и инвентивности

Музика, као и друге умјетности, у процесу учења не омогућава дјетету само да развије све типове интелигенције које у њему леже, већ му могућава и да изрази своју јединственост као особа и тиме потпомаже развијању самопоздања и свијести о сопственој вриједности.

Стваралачка активност и слободно изражавање ученика остварује се у свим подручјима наставе музичке културе. Слушање инструменталне музике је веома значајно у подстицању и мотивисању ученика на стваралачке облике изражавања музичког доживљаја. Свој доживљај слушане композиције дијете може изразити покретом, ликовно или литерарно.

Импровизација покрета је најчешћи облик изражавања. Ученици путем имитације или плеса усклађују своје покрете са доживљеним музичким елементима. Тиме слободно исказују своје стваралачке и музичке способности, што даје мноштво оригиналних идеја и доприноси креативнијој атмосфери часа.

Ликовно изражавање најчешће се изводи путем цртежа, али и друге облике ликовног стварања. Овај облик дјечијег стваралаштва погодан је за стидљивије ученике, који не желе или не могу да свој емотивни доживљај изразе покретом.

Литерарно изражавање подразумијева писање приче или наставка започете приче. Зависно од карактера музичке композиције ученици ће обликовати причу. Веома је значајно да се ученицима да слобода мисли и писања, те да се сваком приступа индивидуализовано.

Програм слушања музике у разредној настави

Према прописаном наставном плану и програму, настава музичке културе у разредној настави остварује се путем сљедећих предметних подручја: *Пјевање и свирање и увођење у основе музичке писмености, Слушање музике и Музичко изражавање и стварање*. Сви наставни садржаји обрађују се кроз непосредни контакт са музиком и музичким активностима. Свако наставно подручје има своје циљеве и задатке, али музички садржаји се међусобно и прожимају у остваривању заједничких задатака: развијање музичких способности, подстицање стваралачких способности, упознавање са основама музичке писмености, стварање музичке

културе и оспособљавање ученика за евентуално активно учешће у музичком животу.¹¹

Слушање музике у разредној настави обухвата слушање: вокалних, вокално-инструменталних и инструменталних композиција, народних композиција српских аутора, музичких бајки и прича, различитог садржаја и карактера. Вокална и вокално-инструментална дјела ученици упознају од раног дјетињства кроз разноврсне облике пјесама, музичких игара и композиција уз инструменталну пратњу. Синтеза поетског текста и музике чине вокалне композиције разумљивијим и одређенијим у њиховом упознавању.

Инструментална музика је апстрактнија и прима се као музички утисак, изазива емоционални доживљај. Слушање инструменталних дјела је сложеније због психолошке особености примања музичких утисака, па је због тога и методологија њихове обраде комплекснија.

Према општеприхваћеној подјели у историји музике, инструменталне композиције се класификују у групе програмских и апсолутних музичких дјела.

Програмску музику чине музичка дјела која имају описни (програмски) наслов, који нас упућује на потребу композитора да музиком опише неке конкретне појаве или исказе одређена осјећања, која су га инспирисала на стваралачки чин.

Апсолутна музика нема програмски наслов и искључиво дјелује на слушаоца музичким изражајним елементима, побуђујући различита осјећања и расположења.

¹¹ План и програм наставе музичке културе од I до V разреда основне школе преузет са сајта Просвјетно-педагошког завода Републике Српске.

Једини исправни дидактички пут је прво упознати ученике са законитостима музичког изражавања уз помоћ програмских (описних), па тек касније апсолутних музичких дјела.

Методски поступак слушања инструменталне музике

У методици рада на развијању *музичких способности* ученика полази се од најмањих музичких цјелина и најелементарнијих тонских појава ка сложенијим. У раду на развијању *способности слушања музике* иде се од заокружених музичких цјелина ка њиховим дијеловима. Слушање краћих и једноставнијих композиција програмског карактера претходи слушању дјела апсолутне музике.

У наставном процесу слушање инструменталне музике може бити организовано као **глобално** или **селективно** (Стојановић, 1996, стр. 112 – 120).

Глобално слушање је слушање музичког дјела у цјелини, кроз емоционални и естетски утисак музичког садржаја. Наставник припрема ученике за активно слушање без навођења назива музичког дјела и тумачења садржаја. Њихова машта и емотивна реакција не треба да буде ограничена било каквим сугестијама. При првом сусрету са композицијом пажња ученика је усмјерена на слушање без анализе и опажања одређених музичких елемената. Ученици могу да искажу свој утисак кроз опис субјективног доживљаја, али и процјену карактера композиције (весела, тужна, њежна).

Ово слушање треба да буде покретач интересовања и жеље за слушањем добре музике. Код ученика млађег узраста треба пробудити жељу за слушањем разноврсних композиција и ослободити их да јасно искажу свој индивидуални емоционални и естетски доживљај.

Самостална процјена и критички однос према умјетничком дјелу није могућ на овом узрасту, јер се способност суђења код већине дјеце јавља тек од 11. године.

Селективно слушање подразумијева мисаону активност ученика, а то је опажање и схватање музичких појединости (елемената), које чине обиљежје датог музичког дјела. Наставник припрема ученике за активно слушање и уочавање музичких елемената, дајући им задатке примјерене њиховом узрасту. Ученици се постепено оспособљавају да претходно учени карактер композиције повежу са изражајним елементима: темпом и динамиком. Њихова пажња треба да буде усмјерена на средства извођења (глас, инструмент, групе инструмената), изражајне елементе (мелодија, темпо, динамика) и њихову организацију (облик). Правилна процјена учених карактеристика дјела може се спровести заједничком усменом анализом ученика и наставника, али и анализом самосталних радова преко наставних листића. Рјешавање постављених задатака мора тећи истовремено са слушањем композиције. Селективно слушање има дидактичку вриједност, јер пружа одређена музичка знања, неопходна за боље разумијевање музичког дјела, али са аспекта умјетности ово слушање омета доживљај јединствене цјелине.

Глобално слушање вишег нивоа је поновни доживљај музичког дјела у цјелини, обогаћен новим сазнањима. Своје личне импресије и доживљаје ученици могу исказати кроз разноврсне облике музичког изражавања и стварања (покрет, ликовни или литерарни облик). Ако је композиција програмског карактера, на основу свих досадашњих сазнања и карактеристика слушаног дјела ученици могу доћи до његовог програмског наслова.

Примјери креативне обраде наставних садржаја слушања музике

ПРВИ ПРИМЈЕР: Програмска музика (имитација и ликовно изражавање слушаног музичког дјела)

Композитор: **Камиј Сен-Санс**, Музичко дјело: „**Карневал животиња**“

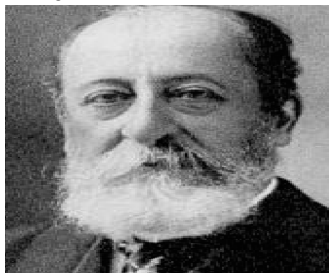
Композиције: „**Марш лавова**“, „**Слон**“ и „**Лабуд**“

РАЗРЕД: Четврти***Артикулација наставног часа***

Уводни дио: Понављање и подсећање о начинима извођења музичког дјела: **вокално, вокално-инструментално и инструментално.**

Подјела и именовање инструмената: **гудачки, дувачки, жичани, инструменти са диркама и удараљке.**

Прије слушања прве композиције сазнаћемо нешто о животу и раду композитора (слика 1).

Камиј Сен-Санс (1835-1921)

Слика 1.

Сен-Санс је велики француски педагог, диригент, али, прије свега, композитор. Написао је 12 опера, велики број симфонија, као и концерт за виолину, виолончело и оркестар. Један је од највећих француских композитора и творац француске симфоније. Већ у петој години свирао је клавир и писао краће композиције. Током живота компоновао је и вокалну и инструменталну музику. Посебно значајно дјело је „**Карневал животиња**“, које садржи 14 композиција у којима музика имитира разне животиње. Написана је за оркестар, гудаче и неколико соло инструмената.

I ЕТАПА– Глобално слушање прве композиције.

Подстицање жеље за слушањем почећемо кратком причом: „**На шумско весеље позване су све животиње из краљевства. Свака од њих је на**

забаву долазила под маском. Зато су оне своју забаву назвале 'Карневал животиња.'

Да бисмо лакше открили које су животиње у питању морамо им скинути маске. У томе ће нам помоћи музика коју ћете пажљиво слушати и након слушања изнијети своје утиске."

Прво слушање прве композиције, након чега слиједи разговор о утисцима и емоционалном доживљају.

Најчешћи одговори ученика: „Музика коју смо слушали је страшна. Ова музика је моћна. Слушали смо веселу музику.“

На основу утисака доживљене музике и загонетке покушавамо открити о којој је животињи ријеч.

*У прашуми влада,
краљ животиња свих
риком се оглашава
и никада није тих.*

Пошто је ријеч о краљевству на челу поворке је краљ животиња – **ЛАВ**. Музика нам је помогла да лаву скинемо маску. Откривамо припремљену илустрацију лава (слика 2).

Слика 2.

Глобално слушање друге и треће композиције.

Прво слушање друге композиције, а након тога излагање утисака.

Најчешћи одговори ученика о доживљају композиције: „Композиција је тешка. Ово је баш трома композиција. Композиција је спора.“

Прво слушање треће композиције и утисци: „Композиција је њежна. Ово је нека грациозна композиција. Композиција је тужна.“

II ЕТАПА– Селективно слушање све **три** композиције.

„Да бисмо лакше открили и остале животиње треба да уочимо темпо, карактер музике и инструменте на којима се изводе композиције.“

Подјела наставних листића са питањима и упутства за њихово попуњавање.

Пажљиво слушање композиција и истовремено попуњавање листића.

Примјер правилно ријешеног **наставног листића:**

Наставни листић 1.

Композиције:
Композитор: Камиј Сен-Санс

1. Какве су композиције према начину извођења:
 Прва композиција → а) Вокална
 Друга композиција → б) Вокално-инструментална
 Трећа композиција → в) Инструментална

2. Одреди темпо композиција:
 Прва композиција → умјерен
 Друга композиција → спор
 Трећа композиција → умјерен

3. Какве су композиције по карактеру:
 Прва весела, страшна
 Друга весела, тешка, трема
 Трећа тужна, њежна, грациозна

4. Који инструменти изводе ове композиције:
 Прва композиција (клавир, гудачки оркестар и ксилофон)
 Друга композиција (клавир и контрабас)
 Трећа композиција (клавир и виолончело)

Заједничка анализа наставних листића и усаглашавање тачних одговара.

III ЕТАПА – Глобално слушање вишег нивоа

Уз поновно слушање **друге** композиције у цјелини, ученици могу свој утисак да изразе кроз стваралачке покрете, имитирајући животињу за коју

мисле да је представљена музиком. Откривање назива **друге** композиције. Наставник помаже ученицима да кроз стихове лакше дођу до назива друге композиције:

*Има велике уши и дугачак нос,
омиљено пиће му је вода,
највеће је биће што по
земљи хода.*

На основу стихова закључујемо да се ради о животињи која је тешка, трома, спора, односно о **СЛОНУ**.

Изражем илустрацију (слика 3).

Слика 3.

На основу досадашњих музичких утисака о **трећој** композицији ученици треба да свој доживљај искажу путем **цртежа**. Ученици цртају животињу за коју мисле да је музика имитира. Израгање ликовних радова и разговор о **трећој** композицији. На основу досадашњих утисака ученици треба да закључе да је у питању њежна и грациозна животиња, односно **ЛАБУД**. Изражем илустрацију (слика 4).

Слика 4.

ДРУГИ ПРИМЈЕР: Слушање програмске музике (ликовно и литерарно стваралаштво)

Композитор: **Роберт Шуман** Композиције: „Дивљи јахач“ и „Сањарење“

Разред: **трећи**

Артикулација наставног часа

Уводни дио: Данас ћемо слушати двије композиције које је написао један познати њемачки композитор (слика 5).

Роберт Шуман (1810 - 1856)

Слика 5.

Роберт Шуман је био познати њемачки композитор и пијаниста из музичког периода романтизма. Компонувао је клавирску музику, пјесме и црквену музику. Написао је многе кратке клавирске комаде и намијенио их дјецислушаоцима и дјецисзвођачима. Најпознатије Шуманове збирке су „Дечије сцене“ и „Албум за младеж“.

I ЕТАПА – глобално слушање *прве и друге* композиције

Слушање *прве* композиције и разговор о утисцима и емоционалном доживљају.

Најчешћи одговори ученика: „Композиција је брза, јака, груба. Асоцира нас на галоп, оштар ход, марширање.“

Прво слушање *друге* композиције и разговор о доживљајима.

Најчешћи одговори ученика: „Композиција је спора, опуштајућа. Композиција је романтична.“

II ЕТАПА – Селективно слушање *прве* композиције

Подјела наставних листића.

„Да бисмо лакше уочили темпо, карактер, начин извођења и инструменте, пажљиво слушајмо други пут прву композицију.“

Заједничка анализа наставних листића и усаглашавање тачних одговора (Наставни листић 2).

Наставни листић 2.

I Композиција:

Композитор : Роберт Шуман

1. Каква је прва композиција према начину извођења?

а) вокална

б) вокално – инструментална

в) инструментална

Заједничка анализа наставних листића и усаглашавање тачних одговора.

III ЕТАПА- Глобално слушање (вишег нивоа) *прве* композиције

На основу досадашњег музичког доживљаја ученици свој утисак исказују кроз завршетак понуђене приче (литерарно). Ученици читају започету причу и на основу доживљене музике пишу наставак и завршетак (Наставни листић 3).

Нека вас прва композиција инспирише да напишете наставак започете приче.

Прича гласи: Сунце, огромна ужарена лопта, полако се спушта иза планине. Црвенкаста свјетлост преливала је пустињу. Све је утихнуло. Надалеко се није чуо ни један глас. Животињски свијет је нестао. Све је спавало. Одједном тишину прекида...

Излагање **литерарних радова**. Помоћу приче сазнали смо да је ријеч о животињи која је **јака, брза, снажна**, а то је **КОЊ**. Откривање илустрације и назива **прве** композиције („Дивљи јахач“) (слика 6).

Слика 6.

II ЕТАПА: Селективно слушање *друге* композиције

Подјела и рад на наставним листићима, уз слушање.

Наставни листић 4.

II Композиција:

Композитор: Роберт Шуман

1. Каква је друга композиција према начину извођења?

а) вокална

б) вокално-инструментална

в) инструментална

Заједничка анализа наставних листића и усаглашавање одговора.

„Примијетили смо да композиција изазива њежна и опуштајућа осјећања. Свако од вас је сигурно нешто замишљао током слушања ове композиције. Покушајте да своја осјећања искажете цртежом.“

Излагање и тумачење ликовних радова.

„Цртежима сте, углавном, изражавали њежна и романтична осјећања, која је изазивала ова композиција. Када спавамо ми често сањамо, а када маштамо отворених очију, како то зовемо? То зовемо сањарење. Тако се зове и наша друга композиција: САЊАРЕЊЕ.“ На табли излажемо најуспјешнији ученички цртеж, као асоцијацију на сањарење.

„Ова композиција је једно од најљепших дјела музичке литературе, па је зовемо бисер музичког стваралаштва.“ Час завршавам тако да се

подсјетимо које смо композиције Роберта Шумана слушали и упишемо њихове називе у наставне листиће (слика 7).

Слика 7.

Закључак

Настава музичке културе у разредној настави има за циљ да код ученика развија мотивацију и потребу за слушањем умјетничке музике, да би касније могли са разумијевањем и интересом да прате музичка збивања и учествују у њима према својим могућностима.

Вокална и вокално-инструментална дјела, због синтезе музичких елемената и поетског текста, разумљивија су ученицима, па је зато њихова обрада лакша.

Инструменталана музика је апстрактна, јер се прима преко емоционалног утиска, па зато њена обрада захтијева озбиљнији и систематичнији приступ. Формалистичко слушање инструменталне музике, без јасно осмишљене концепције, не даје позитивне резултате у формирању

правилног музичког и естетског укуса ученика. Програм слушања инструменталне музике прописује, углавном, класична музичка дјела епохе барока, класицизма и романтизма, али и дјела савремене музике, домаћих и страних композитора.

Како савременом дјетету приближити музичка дјела настала далеко прије његовог рођења, поготово ако чиниоци средине не његују и не пружају такву врсту музике? Многобројна истраживања упућују на значај и утицај класичне музике у свим видовима развоја дјетета. Због тога нам је циљ да се креативним приступом садржајима наставе музичке културе, колико је могуће утиче на психофизички и музички развој дјеце млађег школског узраста.

Савремени приступ подразумијева слушање квалитетне музичке литературе, ослањајући се на прописани програм наставе музичке културе. Теоријски и практични задаци темеље се на брижљиво осмишљеним техникама и методама презентације музичких садржаја. Разноврсна музичка остварења обрађују се на организован и креативан начин. Свака композиција има своју оригиналну и јединствену изражајну карактеристику, те је због тога и методички приступ организован тако да се истакну одређене специфичности. Активно слушање разноврсних музичких аранжмана, ученицима проширује и продубљује сазнања о многобројним могућностима музичког извођења инструменталне, али и вокалне музике.

Осим теоријског приступа, у овом раду изложили смо примјере практичних модела креативног поступка. Њихова примјена у пракси показала је добре резултате у смислу боље мотивације ученика за слушање музике. Ученици су показали велико интересовање и оригиналне стваралачко- креативне способности.

Музика је непресушни извор емоција, које подстичу машту, а затим креативне и стваралачке потенцијале дјетета. Увјерени смо да би примјена креативног приступа у настави музичке културе утицала на побољшање сазнајног и естетског погледа ученика на чудесни свијет музике. Тиме би

настава музичке културе испунила свој циљ, а то је да се већ од млађег школског узраста његује правилан музички укус и изграде личности са развијеном музичком културом.

Литература

Васиљевић, З., Видаковић, Н., Кењаловић, М.(2007). *Музичка култура за други и трећи разред основне школе*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.

Васиљевић, З., Тракиловић, Д., Стојановић, Г.(2007). *Музичка култура за четврти и пети разред основне школе*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.

www.rpz-rs.org (Очитано: 4.3.2012. у 11.44),

www.uzelac.eu (Очитано: 7.3.2012. у 13.35),

zdravodijete.blogspot.com (Очитано: 4.3.2012. у 12.35),

www.muzika.hr (Очитано: 4.3.2012. у 13.05).

www.psiholog-rjeka.com (Очитано: 7.3.2012. у 12.10).

Мирковић-Радош, К.(1998): *Психологија музичких способности*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Мирковић- Радош, К.(1996). *Психологија музике*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Njirić, Tomašek, Završki, Županović (1979). *Upoznavanje glazbenih djela i osnovnih glazbenih oblika u osnovnoj školi (priručnik za nastavnike*. Školska knjiga, Jugoton.

Плавша, Д.(1969). *Музика из разних аспеката (есеји и студије)*, Београд: Завод за издавање уџбеника Социјалистичке Републике Србије.

Плавша, Д., Поповић, Б., Дебељак, М.(1962). *Музика у школи II дио* Београд:

Завод за издавање уџбеника Народне Републике Србије. Роџгај, Ј.(1963).

Metodika nastave glazbene kulture u osnovnoj školi. Zagreb: Školska knjiga.

- Rakijaš, B.(1963). *Pjesma i igra, priručnik za učitelje u I, II III razredi osnovne škole*. Zagreb: Školska knjiga.
- Стојановић, Г.(1996). *Настава музичке културе од 1. до 4. разреда основне школе-приручник за учитеље и студенте учитељског факултета*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Стојановић, Г., Протић, В.(2002). *Музичка култура за 3. и 4. разред основне школе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Сузић Н.(1998). *Како мотивисати ученике*. Српско Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства Републике Српске.
- Тракиловић, Д.(2002). *Музичка култура са методиком у разредној настави*. Учитељски факултет Бијељина.
- Тракиловић, Д, Спасојевић-Стојановић, Г, Тракиловић, Ј. (2010). *Вокално-инструментална настава*. Педагошки факултет Бијељина.
- Набермејер, Ш. (2000). *Prava muzika za vaše dete*. Џаџак: Inter Gradex Trade.

Gordana Spasojević-Stojanović

MODERN APPROACH TO CONTENTS OF LISTENING TO INSTRUMENTAL MUSIC IN JUNIOR PRIMARY SCHOOL

Summary

Contemporary child is surrounded by a variety of genres and types of music that often do not include human components necessary for proper development of aesthetic personality.

Music teaching, in addition to good music program contents, is not enough to affect the development and fostering of proper musical taste and aesthetic culture. In this paper, we deal with theoretical and practical new ways of presenting contents of listening to instrumental music in order to improve students' motivation to listen to valuable musical achievements.

Active listening to program and absolute music encourages individual emotional experience which students reveal through a variety of innovative and creative forms of expression.

Creative approach to contents of listening to music, will contribute to the enrichment of program and methodological concepts of music teaching. In that way the influence of music teaching to stimulate children's interests in music will be bigger.

Key words: *musical culture, aesthetic development, taste in music, instrumental music, program and absolute music, motivation, creativity.*